

Beslutningsforslag nr. B 164. Fremsat den 3. april 2009 af Mette Frederiksen (S), Yildiz Akdogan (S), René Skau Björnsson (S), Thomas Jensen (S) og Lise von Seelen (S)

Forslag til folketingsbeslutning om opfyldelse af plejeboliggarantien

- Folketinget pålægger regeringen inden den 1. november 2009 at iværksætte tiltag, der kan sikre, at plejeboliggarantien opfyldes, så ældre sikres en plejebolig inden for 2 måneder, at plejeboliggarantien bliver mere fleksibel, og at målsætningen om en tidssvarende plejeboligstandard opfyldes. De konkrete initiativer, som regeringen pålægges, omfatter:
1. Årlig opfølgning på, om plejeboliggarantien overholdes.
 2. Hurtig udfasning af utidssvarende § 192-boliger.
 3. Mere fleksibel garanti, så garantien ikke bortfalder, hvis borgeren siger nej til det første tilbud.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne ønsker at sikre, at regeringens plejeboliggaranti bliver overholdt, således at ældre sikres en bolig senest 2 måneder efter, at de er blevet visiteret til en ældrebolig. Garantien skal være en reel garanti til en tidssvarende plejebolig, idet garantien ikke skal bortfalde, hvis den ældre ikke tager imod det første tilbud. Samtidig skal de utidssvarende plejehjemsboliger udfases.

Med forslaget ønsker forslagsstillerne at præcisere, at det er regeringens og ikke kun kommunernes ansvar, at plejeboliggarantien overholdes.

Den 1. januar 2009 trådte regeringens plejeboliggaranti i kraft. Ifølge garantien skal ældre, der er visiteret til en plejebolig, have anvist en bolig inden for 2 måneder. Men alt tyder på, at kommunerne ikke har været i stand til at opfylde regeringens plejeboliggaranti. Således viser en rundspørge foretaget af Berlingske Research, at 11 af landets kommuner direkte erkender, at de har for få boliger til at overholde garantien.¹⁾

Det peger på et klart behov for systematisk at belyse omfanget af problemerne med den manglende overholdelse af plejeboliggarantien, så det tydeliggøres, om borgeren får opfyldt den garanti, som regeringen har udstedt. Det er ikke muligt i dag, idet der p.t. ikke er et systematisk overblik over, om regeringens garanti overholdes, på trods af at der er klare indikationer på, at det ikke er tilfældet.

Hvis garantien skal være reel, må der følges systematisk op på, om garantien overholdes, således at der kan iværksættes tiltag til at sikre overholdelse af garantien.

Forslagsstillerne mener derfor, at der årligt skal følges systematisk op på, om plejeboliggarantien overholdes. For ikke at pålægge kommunerne unødigt administration foreslås det, at opfølgningen sker én gang om året.

Derudover er det et problem, at standarden af plejehjemsboligerne langtfra er tidssvarende. En rapport fra Velfærdsministeriet viser, at der i 2008 er 2.067 plejehjemsboliger og beskyttede boliger, som er i den dårligste stand. Dårlig stand for plejehjemsboliger betyder, at boligerne er mindre end 15 m², at de ikke er

tilgængelige med kørestol, eller at de mangler toilet og/eller bad. For beskyttede boliger betyder dårlig stand, at boligen er utilgængelig med kørestol uden hjælp, mindre end 40 m² brutto, eller mangler toilet og/eller bad.²⁾ Antallet af ældre med behov for plejeboliger vil vokse markant i de kommende år. I alt er der 12.000 plejehjemsboliger og beskyttede boliger, som skal udfases. Det peger på, at der er et behov for at bygge nye og tidssvarende plejeboliger.

Forslagsstillerne mener derfor, at de utidssvarende plejeboliger skal udfases hurtigt. Udfasningen af plejehjemsboliger og beskyttede boliger, de såkaldte § 192-boliger, skal intensiveres kraftigt over de kommende år. Regeringen skal sætte en fast deadline for, hvornår de 2.000 boliger i dårlig stand skal være udfaset.

Samtidig skal ældre have mulighed for at sige fra over for en utidssvarende plejebolig. I dag bortfalder plejeboliggarantien, hvis borgeren takker nej til den første bolig, som tilbydes. Det vil derfor gavne de ældres boligforhold og valgmuligheder, at garantien bliver mere fleksibel, således at den ældre kan prioritere mellem forskellige boliger inden for garantiperioden, frem for at være nødsaget til at tage imod den første ledige bolig uanset stand, og uanset om boligen opfylder de øvrige præferencer, som den ældre måtte have.

Forslagsstillerne mener derfor, at garantien skal være en reel og smidig garanti. Garantien må gøres mere smidig, så de ældre får ret til en bolig inden for en prioriteret liste inden for garantiperiodens 2 måneder. Hvis der ikke er plads på første prioritet, rykkes garantien videre til anden prioritet og så fremdeles. I dag må den ældre ofte vente længere tid end 2 måneder, hvis vedkommende ikke vil tage til takke med den første ledige – og måske utidssvarende – bolig. Det er ikke en reel garanti for vore ældre medborgere.

Til finansiering af forslaget afsætter Socialdemokratiet i vækstplanen på boligområdet fra marts 2009 1 mia. kr. til udfasning af plejehjemsboliger og beskyttede boliger samt fremrykning af investeringer i handicap- og hjemløseboliger.

Skriftlig fremsættelse

Mette Frederiksen (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfyldelse af plejeboliggarantien.

(Beslutningsforslag nr. B 164).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

1) Kilde: Berlingske Research, december 2008.

2) Kilde: Velfærdsministeriet, december 2008; Standarden af plejehjem og beskyttede boliger.